Пурнăçа, çĕршыва юрат, тăван халăх мĕнпе чĕрĕ, çавна юрат!

ТУСЛĂХ

НУРЛАТ РАЙОНĔН ОБЩЕСТВĂПА ПОЛИТИКА ХАÇАЧĔ
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА НУРЛАТСКОГО РАЙОНА

Хаçат 1931 çулхи июлĕн 9-мĕшĕнче тухма пуçланă. | N 82 (4651) | *1998 çулхи июль (утă) уйăхĕн 22-мĕшĕ, юнкун* | *Палăртнă хакпа.*

Çĕр ĕçченĕшĕн яваплă вăхăт çитрĕ

"Тухăç-98" пресс-группа пĕлтерет

Районти тырă ÿстерекенсемшĕн чи пысăк тĕрĕслев - тухăçа пухса илмелли тапхăр çитрĕ. Кăçалхи типĕ условисенче тырçи кăткăс та икĕ хут яваплă пулĕ - тырпула тăккаламасăр вырса пухмалла кăна мар, улăма та пĕр пĕрчине хăвармасăр пуçтармалла. Яланхи пекех, çав яваплă тапхăрта ял ĕçченĕсене МТСри "Кейссен" тата "ДОНсен" экипажĕсем пулăшаççĕ,çак кунсенче вĕсенчен пĕрремĕшĕсемпе уйрăмах тухăçлă усă кураççĕ.Ĕнерхи кун тĕлне 15 хуçалăха яхăн тырçине пуçăннă. Мичуринецсем, вырмана чи малтан тухнăскерсем, кĕрхи культурăсене - 270 гектар çулма, вĕсенчен çуррине ытла çапма ĕлкĕрнĕ. "Татарстан" ĕçченĕсем те тырçи кампанийĕн пĕрремĕш кунĕсенченех пысăк хăвăртлăх илнĕ - пĕр кунра 160 гектар çинче ĕç пурнăçласа, 220 гектар çинчи тырра пухса кĕртнĕ. Хафизов ячĕпе хисепленекен, Синдряков ячĕпе хисепленекен хуçалăхсенче ĕнерхи кун тĕлне тырă уйĕсене 100-120 гектар çулнă. Маларахри çулсенче Ялавăр кусчĕн тырпула пуçтарма кая юлса тытăнакан хуçалăхĕсенчи хирсенче комбайнсем ĕçлени те савăнтарать, нефтебазăн хушма хуçалăхĕнче, "Урпяк", "Игенче" ассоциацисенче те çулнă тырă лаптăкĕсем хушăнаççĕ. Тырпула паккусенчен тата тÿрех çулса пухса илессинче кĕрхи культурăсене вăрлăхлăх пухса илессине хăвăртлатассине пысăк тимлĕх уйăраççĕ.

Кĕрхи культурăсем акма 6 пин ытла гектар хатĕрленĕ. Ку тĕлĕшпе "Агрохимсервисăн" хушма хуçалăхĕн кооперативĕсем кăçал уйрăмах активлăх кăтартаççĕ, унта палăртнă лаптăксен иккĕ виççĕмĕш пайне ĕçлесе хатĕрленĕ ĕнтĕ. Кÿршĕри РСУн хушма хуçалăхĕнче вара ку ĕçе пуçăнаççĕ çеç-ха. Тĕслĕх вырăнне кÿршĕллĕ ытти хуçалăхсене илсе кăтартма пулать. Çурхи культурăсенчен пушаннă хăш-пĕр хирсене паянах сухалалма май пуррине шута илсен, (сенаж хывмалли хутăш куăксем акнă анасем те пушанаççĕ), кĕрхи культурăсем акма тăпра хатĕрлес ĕç халлĕхе тивĕçлĕ шайра мар-ха. Сенажа илес пулсан, ĕнерхи кун тĕлне ăна 14 пин тонна яхăн, утă - 10 пин тонна ытла хатĕрленĕ. "Кондурча" хуçалăхра сĕтеклĕ апатсен запасĕ чи нумай - 2300 тонна ытла шутланать, урăхла каласан, кирлин иккĕ виççĕмĕш пайĕ чухлĕ хатĕрленĕ, Муса Джалиль ячĕпе хисепленекен, "Дуслык", "Урпяк" хуçалăхсенче те запас сахал мар. "Родина", "Комбайн", "Тĕрнеç" тата "Игенче" ассоциацисем вара ку тĕлĕшпе мухтанма пултараймаççĕ.

Штаб канашлăвĕнче - çивĕч ыйтусем

Район администрацийĕ çумĕнчи штабăн тунтикун иртнĕ черетлĕ канашлăвĕнче çивĕч ыйтусене пăхса тухрĕç. Штаб ертÿçи - район администрацийĕн пуçлăхĕ Ф.С.Сибагатуллин выльăх апачĕсем хатĕрлессине хăвăртрах иртермеллине, кĕрхи ака валли тăпра хатĕрлессине хăвăртлатмаллине тата ăна пысăк пахалăхпа иртермеллине, çав вăхăтрах кĕрхи тата ир ĕлкĕрекен культурăсен тухăçне пуçтарма тытăнмаллине уйрăм палăртрĕ. Администраци пуçлăхĕ шефла предприятисемпе организацисем çуллахи-кĕркуннехи тапхăрта хуçалăхсене техникăпа тата ыттипе пулăшмаллине, çак хĕрÿ ĕççи вăхăтĕнче вырăнти самоуправлени органĕсем те аяккинче юлмалла маррине, хирсен культурине лайăхлатассине, çулсемпе хирсен, ялсен хĕррисене çумкурăкран тасатассине, хирсене выльăхсене таптаттармалла маррине пысăк тимлĕх уйăрмалли çинчен каларĕ.

Çаплах штаб канашлăвĕнче районăн социаллă пурнăçĕпе тата экономикипе çыхăннă ыйтусене, тĕпрен илсен, газификаци хăвăртлăхне, çул-йĕрсем хывнин пахалăхне тĕп тимлĕхре тытмаллине пăхса тухрĕç. Администраци пуçлăхĕ финанспа бюджет дисциплинин тата ытти ыйтусене те хускатрĕ.

Пирĕн представитель - малтисен шутĕнче

Иртнĕ эрнере Мамадăш районĕнчи "Мамадăш" племзавод бази çинче кĕтĕве çĕнетекен технологсен республикăри конкурсĕ иртнĕ. Пирĕн район чысне "Черемшан" хуçалăхри Мунир Халиуллин хÿтĕленĕ.

Ятарлă пĕлÿ туяннă, пуян опыт пухнă Мунир 4 тапхăрпа иртнĕ конкурсра 100 очкоран 92-шне пуçтарса 7-мĕш вырăн йышăннă. Хуçалăхра кĕтĕве çĕнетес , выльăха искусственнăй майпа пĕтĕлентерес ĕçе тивĕçлĕ шайра илсе пыракан специалист республика ăмăртăвĕнче те хăйне лайăх енчен çеç кăтартнă.

Ăшшăн саламлатпăр!

РФ Президенчĕн Указĕпе "Татнефть" акционер обществин нефтьпе газ кăларакан "Нурлатнефть" управленин начальникне Марат Мухлисович ХУЗИНА "Раççей Федерацийĕн нефтьпе газ промышленноçĕн тава тивĕçлĕ ĕçченĕ" хисеплĕ ят панă.

Мичуринецсем тырçине тухнă

Çĕр ĕçченĕсем ун тĕлне çулталăк тăршшĕпе хатĕрленеççĕ. Тăпрана ĕçлесе хатĕрлеççĕ, удобрени кĕртеççĕ, акаççĕ, акнă анасене пăхаççĕ, сатăрçăсемпе çумкурăксене пĕтерес тесе тăрăшаççĕ. Акă тырпул пухса кĕртмелли вăхăт та çитрĕ. Кооперативсен Мичурин ячĕпе хисепленекен пĕрлешĕвĕнче тырçие çĕкленÿллĕ кăмăлпа тата пысăк шанăçпа тытăннă. Тырçи çинчен пĕрремĕш репортаж та шăп кăна çак хуçалăхран.

Н.Бакиров Р.Халиуллин пулăшаканпа пĕрле.

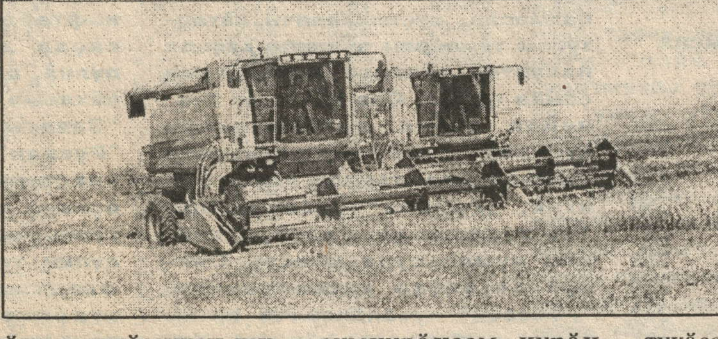

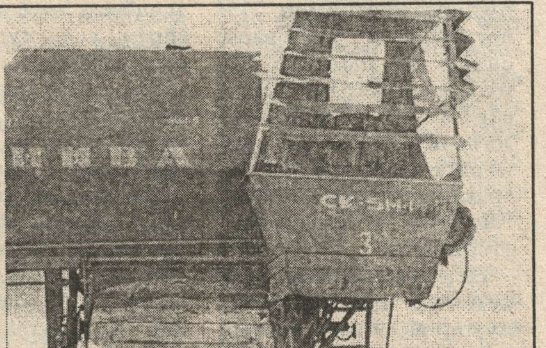

С.Николаев Д.Саврандейкин пулăшаканпа пĕрле.

Кĕрхи туллăн уйне пĕрремĕшĕсем пулса МТСран килнĕ икĕ "Кейс" тухнă. Комбайнерсене те эпир питĕ лайăх пĕлетпĕр: пĕр экипажа Фанис Гаязов ертсе пырать, теприне - Набиулла Бакиров. Çанталăк заказ панă пекех, хĕвеллĕ те ăшă. Владимир Тимофеевăн КамАЗ кузовне часах пĕрремĕш ылтăн пĕрчĕсем шыв пек юхма тытăнчĕç. Çĕр ĕçченĕсем, кăçалхи типĕ çул тулă мĕнле çитĕнессе хумханса кĕтекенскерсем, тухăçа шутлама тытăнчĕç: кашни гектартан вăтамран 18,20 центнер тухать пек, кăçалхи çула кура ку япăх мар, тесе пĕтĕмлетрĕç тырпул ÿстерекенсем. "Çак 150 гектар йышăнакан таса çĕртме хирĕсенчен гектар пуçне 50-60-шар центнер илме шутланăччĕ", - тет хуçалăх ертÿçи И.Н.Мухамметов.

Çапла шутлама сăлтав та пур: кунти хире виçĕ хутчен тĕплĕн апатлантарнă, тырă пуссинче çумкурăксем курăнмаççĕ. Кăçал лайăх пахалăхлă вăрлăхсем кăна, пĕрремĕш репродукцири мироновская сортлă тулă акнă. Мĕн тăвăн, çулталăкпа çулталăк пĕр пек пулмасть ĕнтĕ, çавăнпа та пăшăрханса ÿкмелле мар, ÿстернĕ тухăçа вăхăтлă пухса кĕртме тăрăшмалла. Хуçалăх механизаторĕсем шăп çавăн пек шухăшлаççĕ, анчах та вĕсен çĕрĕ çине американецсен хăватлă комбайнĕсем килни çĕр ĕçченĕсен кăмăлне пăснă пулас, мĕншĕн тесен мичуринецсем тырпула яланах хăйсен вăйĕпе пухса илнĕ вĕт. Хуçалăх комбайнерĕсем васкамасăр, пĕрин хыççăн тепри хăйсен хирĕ еннелле каяççĕ. Çапла, Станислав Николаев, Геннадий Васильев хăйĕн ывăлĕпе СК-5 комбайнсемпе, Анатолий Ефимовпа Исай Ермуллин тата Андрей Вартан ЖРБ-семлĕ КПС-5 агрегатсемпе. Виççĕмĕш кун кăнтăрла тĕлне 150 гектар çинчи тулла пухса илнĕ, хуçалăхра вăл пурĕ 350 гектар йышăнать. Тырра хиртен йĕтем çине Владимир Тимофеев турттарать. Кунта вара тулла тасатаççĕ те вăрлăхлăх хываççĕ. Вăрлăх материалне хатĕрлес ĕçе Сирос Матвеевпа Гулярди Кульметьева шанса панă.

Хуçалăх виççĕмĕш çул ĕнтĕ хăйне валли вăрлăх çителĕклĕ чухлĕ хатĕрлесе хăварать, ытти хуçалăхсем валли те юлать. Кăçал вара ку ĕçе тата та ытларах тимлĕх уйăрĕç.

- Тухăç лайăх пуласси тăпрана кирлĕ пек ĕçлесе хатĕрленинчен кăна мар, паха вăрлăх акнинчен те килет вĕт. Эпир вăрлăхсен сорчĕсене çулсерен çĕнететпĕр. Кăçал кĕрхи тулла, ыраша çĕнĕ сортсене хушса акнă лаптăксене тата та анлăлатма шутлатпăр, - тет Ильяс Нургалеевич. - Кăçал, тулăпа танлаштарсан, ыраш ăнса пулчĕ, ăна ытларах акнă хуçалăхсем тупăш та чылай илĕç. Тулă хирĕнче икĕ çаврăм çаврăнчĕç те, "Кейссем" ыраш хирне кайрĕç, ăна хăватлă техникăна пухса кĕртме йывăрах мар.

Ф.ЗИЯТДИНОВА.

Мĕнпур отрасльсем тупăшлă

Выльăхсем информаципе пĕр-пĕрипе паллаштарма пултарнă пулсан, вĕсем Липецкри “15 лет Октября” тулли мар явап тытакан юлташлăхри (ТОО) выльăхсене мĕнлерех ăмсаннă пулĕччĕç! Икĕ ретлĕ ĕне витисенче ăшă, çутă, таса тата типĕ. Сывлăша “типĕтме” тата урайсене дезинфекцилеме известь сапнă. Сырăшсенче вара симĕс, çуллахи тĕрлĕ курăк шăршиллĕ ута тăраниччен çи.

Юлашки икĕ-виçĕ çул пирĕн район республикăри ытти районсене хăйĕн опычĕпе паллаштарчĕ, чылайăшĕ вĕренме пирĕн пата та килчĕç. Çапла, иртнĕ çул районта Липецк облаçĕн представителĕсем те пулчĕç. Анчах та аталанăвăн чикки çук, ыттисен çитĕнĕвĕсем çинчен пĕлни ытлашши пулмĕ. Липецкра та вĕренмелли тĕслĕхсем пур. Кун çинчен аяларах пичетленекен заметкăра тĕплĕнрех вуласа пĕлме пултаратăр.

Хуçалăхри çичĕ уйрăмра та фермăсем, вĕсенчен пиллĕкĕшĕнче - сăвакан ĕнесем. Пур çĕрте те “виçĕ сийлĕ” урайсем: цемент çине юман хăмасем хунă, çиелте вара - улăм. Нумаях пулмасть кўршĕ ялтан шăнкăравлаççĕ. Вĕсем “15 лет Октября” хуçалăхран пăру илнĕ иккен.

- Сирĕн пăрăвăр пачах та выртмасть!

- Эсир ăна улăм сарса патăр-и?

- Çук, мĕн тума тата?

- Вăл улăм çинче çывăрма вĕреннĕ, çавăнпа выртмасть та ĕнтĕ.

Хатĕрленĕ пĕтĕм улăм выльăхсен айне сарма каять, сырăшсенче утă çителĕклĕ. Нумай çул ўсекен курăксене кунта 1200 гектар акнă. Костер уйĕсем те пур, анчах та хутăш курăксем чылайрах: люцернăпа костер, клеверпа сĕлĕ пуçĕ. Пĕрремĕш çул клевер ути нумайрах пулать, иккĕмĕш çул вара, клевер сайралсан - сĕлĕ пуçĕн. Викăпа сĕлĕ хутăшне йывăр тăпра çине акаççĕ, “15 лет Октября” хуçалăхри пек ăна аммиак шывĕпе апатлантарсан питĕ лайăх.

Курăксене уйрăм çулаççĕ, нумайрах сахăр пуçтарма тата шанма пĕр-икĕ куна хăвараççĕ. Çакăн пек курăксенчен питĕ лайăх сенаж пулать. Сĕтленсе çитсе хытма пуçланиччен ўстерекен кукуруза пирвайхи тăм кăшт тивсен пуçтарма тăрăшаççĕ. Ун чухне силос йўçĕ пулмасть, техĕмлĕ çăкăр шăршăллă пулать.

Кăçал утă пĕр ĕне пуçне 6-шар тонна хатĕрленĕ. Гектартан 40 центнер çулса илнĕ кăна мар, тухăçа упраса хăварнă. Ута рулон меслечĕпе пуçтарса илнĕ.

Çак хуçалăхра фермăри бригадиртан пуçласа директора çитнĕ Николай Дмитриевич Еремеев (çак ĕçре вăл 1982 çултанпа) хăйĕн пурнăçĕнче утă пуçтарас тĕлĕшпе нумай нушаланнă: е ута вăхăтлă пуçтарса илме çумăр кансĕрлет, е купаланă утă капанĕсене çĕнĕрен салатма тивет. Юлашкинчен вара утăран нимĕн те юлмасть. Çавăнпа Николай Дмитриевич рулонлă пресс-подборщиксем туянас тесе тăрăшнă. Вĕсене туянни вара çак лаптăксенчен пуçтарса илекен утă запасне 50 процент ўстерме май панă.

Сăмах май каласан, район ертўçисем тăрăшнипе пирĕн района та çакăн пек прессем илсе килнĕ. Хальхи вăхăтра хуçалăхсенче 20 ытла агрегат шутланать, вĕсемпе ăнăçлă усă кураççĕ (ред.)

Стогометательсене рулонсене КамАЗсем çине тиеме тата фермăсем çумĕнчи картасене купалама майлаштарнă. Улăма та çавăнтах купалаççĕ.

Иртнĕ кĕркунне çумăр чарăнмасăр çунипе Липецк облаçĕнчи хуçалăхсем сахăр чĕкĕнтĕрне пĕтĕмпех пуçтарса кĕртеймен. “15 лет Октября” ТОО вара сахăр кăшманне те пуçтарса кĕртнĕ тата çĕртме те сухаланă. Хăш-пĕр чухне хирсем кăшт типсен каçхине те тракторсем хире тухнă. “Летучка” та кунтах ирттернĕ.

Пĕр гектартан 300 центнер тутлă тымар пуçтарнă, 9 пин гектар çинчи чĕкĕнтертен 700 тонна сахăр туса кăларнă. “Валюта резервĕ” тет ун пирки Николай Дмитриевич. Унсăр пуçне выльăхсем валли жом тата патока пур. Ĕнесен хĕллехи рационĕсенче 20 килограмм силос, 15 килограмм - жом, патока, 3 килограмм концентрациленĕ апат, утă вара тăраниччен. Концентратсене утăпа “саплаштараççĕ”, вĕсен составĕнче 50 процент урпа, 40 процент сĕлĕ тата 10 процент пăрça. Акă сире тутлăхлă веществосен балансĕ. Концентрациленĕ апатсене ирхине пĕçереççĕ, каçхине салатса параççĕ. Кĕскен каласан, пĕр ĕне пуçне 14 апат единици. Пурĕ вара хĕл каçма пĕр выльăх пуçне 40 центнер апат единици хатĕрленĕ.

Лебедянски районĕнче ултă пин пуç ĕне шутланать, “15 лет Октября” ТООра 800 пуç, 13 процент. Хуçалăх вара район сутакан сĕт калăпăшĕн çуррине сутать. Унăн хăйхаклăхĕ 0,71 тенкĕ, завод вара килограмне 1,5 тенкĕпе йышăнать. Ытти хуçалăхсем йўнерех сутаççĕ, анчах тăкаксем нумай. “15 лет Октября” хуçалăхăн та “çăмăллăхсем” çук, вĕсене сĕте сивĕтнĕшĕн, кунсерен 5 тонна кая мар сĕт илсе килнĕшĕн, çак продукцие ачасен апачĕсем туса кăларнă çĕрте усă курнăшăн хушса тўлеççĕ.

Чи лайăх самăртнă выльăхсене кăна сутнăшăн комбинат чĕрĕ виçен пĕр килограмĕшĕн 10 тенкĕ тўлет, унăн хăйхаклăхĕ вара 3,8 тенкĕ. Иртнĕ çул вăтамран 450 килограмлă 330 вăкăр тата 260 пуç ăратлăх сутнă. Выльăх-чĕрлĕх ĕрчетес отрасль 3 пин тенкĕ ытла тупăш панă. Хуçалăхри тупăшпа, 13 миллион тенкĕпе танлаштарсан, ку нумай мар, анчах та сăвакан ĕнесенчен илекен тупăша ўстересси - малашне пурнăçламалли задача. Сĕте пакетсене тултаракан лини вырнаçтарасшăн, ун чухне вара сĕт хакĕ икĕ хут ўсĕ.

Тата 100 пуç ĕне усрамалăх вите хатĕр, сăвакан ĕнесен кĕтĕвне 1000 пуçа çитересшĕн.

“15 лет Октября” ТООра ĕçшĕн тўлесси çав тери ансат та эффективлă. Ĕçлесе илнĕ кашни тенкĕ çумне “прогрессивкăн” пĕр тенки хушăнать. Калăпăр, ĕçлесе илнĕ 500 тенкĕ - 1000 панă. Анчах хăйĕн ĕçне тўрĕ кăмăлпа пурнăçласан кăна. Кăлтăксем пулсан, “прогрессивкăна” пĕтĕмпех туртса илеççĕ. Выльăх-чĕрлĕх пăхакана эрех сыпни 400-500 тенке “ларсан”, вăл ĕçесси пирки тарăн шухăшлĕ.

Унсăр пуçне выльăх-чĕрлĕх пăхакансем “вунвиççĕмĕш” ĕç укçине илеççĕ. Задание пурнăçласан ĕнесен продуктивлăхне, миçе хут пăруланине тата ыттине шута илсе, дояркăсене кашни вунă кунран 50-шар тенкĕ параççĕ. Çавăнпа та кунта çулталăкри вăтам сăвăм 4000 килогрампа танлашать, вăкăрсене талăкра вăтамран 1100-шер грамм самăртаççĕ.

Миçе ĕне, хăçан тата хăш фермăра пăруламалли çинчен техник-осеменатор лайăх пĕлет. Унăн картотекинче, унта пĕрремĕш çурринче - чупман ĕнесем, теприн че - пĕтĕленнисем, карточкăсене уйăхсем тăрăх вырнаçтарнă. Искуственнăй майпа пĕтĕлентерессипе тата ĕрчеве регистрацилессипе журнал уçнисĕр пуçне, стена çинчи календарьте палăртаççĕ. Ĕне пăруласан унăн карточкине календарьти пĕтĕлентерме палăртнă уйăха кăтартнă кĕсьене хураççĕ. Ĕнесен сервис-тапхăрĕ вăтамран 50-60 кун. Пушмак пăрусене тата нумай сĕт паракан ĕнесене пăруличчен виçĕ уйăх маларах контрольпе - селекци картишне куçараççĕ. Кĕтĕве çĕнетме талăкра 16-шар килограмран кая мар сĕт паракан ĕнесене хăвараççĕ. Пăрусене виçĕ уйăхчен профилакторире усраççĕ, вунă уйăхчен - пăру витинче. Унтан пăрусене ўстерсе çитерме ăсатаççĕ, вăкăрсене “сортлаççĕ”: пĕрисене - ăратлăх сутма, теприсене самăртма.

“15 лет Октября” юлташлăхра хăйсен симменталкисемпе ăратлăх ĕçне тарăнрах иртterме тата селекци службине компьютерпа тивĕçтерме шутлаççĕ. Тĕрĕссипе, ыранхи куна шанчăклă пăхакан хуçалăхăн планĕсем сахал мар.

Лизингпа концентрациленĕ улма-çырла сĕткенĕсем туса кăларакан лини, 22 миллион тенкĕ тăраканскер, туяннă. Ку иккĕмĕш лини, унта сĕткене пĕрремĕшĕнчи пек кĕленче савăтсемпе мар, пакетсемпе туса кăлараççĕ.

Ĕç вара акă мĕнре: “15 лет Октября” хуçалăхра 9 пин гектар ял хуçалăх çĕрĕсенчен 2 пинне садсемпе çырлалăхсем йышăнаççĕ. 1932 çултах хывнă сад вĕçĕмсĕр çĕнелет. Кăçалхи çуркунне, сăмахран, 80 гектар çинче улмуççисен çĕнĕ сорчĕсене - тухăçлăраххисене тата упрама юрăхлисене лартнă. Кивĕ сортсене те 5000 тонна панулми тата 4000 тонна тĕрлĕ çурма фабрикатсем вырнаçакан хранилищăсенче хĕлĕпе упраççĕ. Хăйсен заводĕнче 10000 тонна çити панулми ĕçлесе хатĕрлеççĕ. Кунсерен хуçалăхран 60-шар тонна улма-пюре Мускаври чаплă фабрикăсене ăсатаççĕ. Тупăшăн 40 процентне сад ĕрчетни тата улма-çырлана ĕçлесе хатĕрлени парать.

Хуçалăхра хăйсен 12 магазинĕ, выльăх-чĕрлĕх пăхакансене вара сĕте йўнĕ хакпа сутаççĕ. Магазинсенче хăйсен продукцисĕр пуçне, кăлпасси изделийĕсем пур, аш комбиначĕ укçа çук чухне вĕсемпе тўлет.

"Çынсенчен ыйтиччен малтан вĕсене тăрантмалла" - Еремеевăн çавăн пек кăтарту, ăна вара вăл çирĕп пăхăнать. Кĕркунне кашни ĕçчен виçшер центнер тырă тата пĕршер михĕ сах[illegible] илет. Шывшăн, коммуналлă услугăсемшĕн, пахчасене сухаланăшăн, уйрăм çынсен выльăх-чĕрлĕхне ветеринари енчен тивĕçтернĕшĕн тўлессине хуçалăх пĕтĕмпех хăй çине илнĕ.

Халь акă директор мăнастир пулнă çурта тĕпрен улăштарма шутлать, унăн "юлашкисем" Троекурово ялĕнче, хуçалăхăн тĕп усадьбинче сыхланса юлнă. Пĕр чиркĕве çĕнетсе юсанă, шалтан капăрлатмалли тата ўкерсе илемлетмелли ĕçсем çеç юлнă. "Çынсен чунĕсене те, хамăнне те тасатасшăн",- тет Николай Дмитриевич. Вăл вара хăйĕн ĕмĕтне пурнăçа кĕртет пулас.

Валентина ЛОГИНОВА.
Липецк облаçĕ, Лебедянски районĕ, Троекурово ялĕ.

(ТР Ял хуçалăхĕпе апат-çимĕç министерствин информаципе методика центрĕн материалĕсенчен кĕскетсе пичетленĕ).

Районти хуçалăхсенче кăçалхи ултă уйăхра сысна çурисем илнин кăтартăвĕсем

Пĕрремĕш графа - мĕнпур ĕрчев, иккĕмĕшĕ кашни 100 сысна ами çине куçарса шутласан

“Родина”	1760	793	Сахăр завочĕн х/х	700	292
М.Джалиль яч.хис.	850	599	“Руслан” кооп.	240	289
Кузнецов яч.хис.	2230	463	Хафизов яч.хис.	1670	253
“Нур” кооп.	370	446	“Комбайн”	305	250
“Чулпан”	979	431	“Заря”	136	247
“Рассвет”	2780	402	“Татарстан”	900	230
“Тан”	219	359	Мичурин яч.хис.	714	225
Синдряков яч.хис.	3233	330	“Киклĕ”	660	222
Нефтебазăн х/х	700	330	“Урняк”	123	195
Сĕт-çу комбиначĕн х/х	500	311	“Нива” кооп.	150	181
“Тĕрнеç”	1212	309	Комплекс-автомат	540	138
“Сĕнче”	430	309	“Алга”	150	65
РСУн х/х	900	302			
“Заветы Ильича”	701	292	**Район тăрăх**	**23152**	**319**

Районта ултă уйăхра, иртнĕ çулхи шайпа танлаштарсан, çурасем ытларах илнине пăхмасăр, хуçалăхсенчи кăтартусем тĕрлĕрен пулнипе кăçала палăртнă тĕллеве пурнăçлама çăмăл пулмĕ. Çав вăхăтрах Кузнецов ячĕпе хисепленекен хуçалăхра, иртнĕ çулхи ултă уйăхпа танлаштарсан, кăçал 500 яхăн, “Родина” ассоциацире 160 пуç ытла çура илнĕ, çулсерен нумай çура илекен Синдряков ячĕпе хисепленекен, “Рассвет” хуçалăхсенче иртнĕ çулхи шая сыхласа хăварнă, Хафизов ячĕпе хисепленекен ассоциацире ăна 350, “Тĕрнеç” хуçалăхра 220 пуç чакарнă. Ку хуçалăхсенче сыснасен шучĕ яланах нумай пулнă вĕт. Мичурин ячĕпе хисепленекен хуçалăх та кăçал кая юлса пыни сисĕнет. Тĕрĕс, “Киклĕ”, “Татарстан”, “Чулпан” ассоциацисенче, нефтебазăн хушма хуçалăхĕнче кăçал лайăх енне улшăнусем пулнă, анчах та район кăтартăвне çĕклеме ку питĕ сахал. “Урняк”, “Заветы Ильича” хуçалăхсенче, "Руслан" тата “Нива” кооперативсенче иртнĕ çулхи шайра ĕçленĕ пулсан та пĕрлехи кăтартусем чылай ўснĕ пулĕччĕç. Шел пулин те, çўлерех асăннисенчен юлашкинче пĕлтĕрхи кăтартăвăн çуррине çеç тивĕçтернĕ, пĕрремĕшĕнче иртнĕ çулхи шайпа танлаштарсан, выльăхсен йышĕ икĕ хута яхăн чакнă.

Хальхи вăхăтра тĕп задача çуллахи çурасене сывă ўстересси тата сысна амисене кĕркунне-хĕлле çăвăрлама хатĕрлесси шутланать.

Тайма пуç сана, анне

ПУРНĂÇ - ÇИТМĔЛ ÇИЧĔ ПĂРĂНĂÇ

"Туслăх" хаçат номерĕсенчен пĕринче эпĕ ачисене мăшăрĕсемсĕр ура çине тăратнă хĕрарăмсем çинчен материалсем час-часах пичетлеме сĕннĕ заметкăна вуларăм. Вуласа тухнă хыççăн манăн чĕре хумханса кайрĕ, пăшăрханса ÿкрĕм: ку манăн анне, Мария Петровна Аввакумова çинчен çырнă пекех вĕт. Унăн, ялти хĕрарăмăн пурнăç шăпи телейлех пулман çав. Атте вилнĕ хыççăн вăл сакăр ачапа тăрса юлнă. Аслă пичче 14-ра пулнă, çамрăк арçын ачана вара килти мĕнпур йывăр ĕçсене пурнăçлама тÿр килнĕ. Питĕ йывăр вăхăт пулнă, укçа-тенкĕ çитмен, кашни пус шутра пулнă, аннешĕн вара кашни кун ачисене мĕн çитерсе ÿстерес шухăшпа пуçланнă. Колхоз председателĕ нимпе те пулăшман, вăл аннене ачисене тăлăх ачасен çуртне ... çатма кăна канаш панă. Анне çĕрле те çывăрайман, ыйхă пулман, ялан макăрнă, ачисем хăйĕннне çумлă пулчăр тесе Турра кĕл тунă. Хăйĕн ачисене мĕнле ют çын аллине памалла? Хăйĕн çумĕнчен мĕнле уйăрмалла? Пĕрне парсан та мĕнле çылăх пулĕ. Çавăн чухне ăна хуняшшĕ, пирĕнпе пĕрле 99 çула çитиччен пурăннă асатте, мĕнпур енчен пулăшнăскер, Нурлата, райĕçтăвкома кайма канаш панă. Ун чухне çула тухма йывăр пулнă, транспорт сайра çÿренĕ, çавăнпа та ăна Нурлата çуранах çитме тÿр килнĕ. Телее, анне парти райкомĕн пĕрремĕш секретарĕ патне лекнĕ, курса калаçнă, вăл пирĕн çемьене 5 михĕ тырă пама хушнă. Киле вара кайран та район центрĕнчен представительсем час-часах пыма тытăнчĕç - пире ачасен çуртне ярас ыйту вăйрах юлнăччĕ пулас-ха. Çурт умĕнче ют çынсене курсанах пире анне ăçта та пулин пытарас тесе тăрăшатчĕ.

Эпир пĕчĕккĕллех ĕçе хăнăхса ÿсрĕмĕр. Çулла сахăр кăшманĕн участокĕсене çумлаттăмăр, пĕрре кăна мар, икĕ-виçĕ пай илеттĕмĕр, çавăнпа пĕрлех хаçат-журнал та валеçеттĕмĕр. Ĕçлесе пухнă укçапа тата асаттен 12 тенкĕ(!) пенсийĕпе вара тумтир туянаттăмăр. Анчах тĕнче ырă çынсемсĕр мар çав, пирĕн анне вара çемьене сыхласа хăварса, пире кашнине ура çине тăратрĕ, çын турĕ.

Çавăншăн эпир ăна пурнăç тăршшĕпех чун-чĕререн тав тăватпăр, унăн умĕнче пуç таятпăр.

Хальхи вăхăтра аслă пичче Владимир çуралса ÿснĕ ялтах пурăнать, сысна фермин заведующийĕ пулса вăй хурать, Семенпа Иван аслă пĕлÿ туянчĕç, пĕри Хусанти строительство академийĕнче вĕрентет, иккĕмĕшĕ Свердловск облаçĕнче учитель пулса вăй хурать. Хĕрĕсем те пурнăçра хăйсен вырăнĕсене тупрĕç, пурте çемьеллĕ, аслисен ачисем аслă вĕренÿ заведенийĕсенче вĕренеççĕ.

Вăхăт иртет, пирĕн анне 75 çул тултарчĕ. Вăл халь те килти ĕçе хăйех пурнăçлать-ха, ялан кăштăртатать, пĕр минут та ĕçсĕр тăрасшăн мар, мĕн тăвăн, çапла хăнăхнă ĕнтĕ. Хăйĕн мăнукĕсене тата халлĕхе мăнукĕн пĕртен-пĕр ачине пит юратать, ялан вĕсемшĕн тăрăшать, лешсем те ăна пурте юратаççĕ, хисеплеççĕ. Чăнах та хĕлле вăл Нурлатра, кĕçĕн хĕрĕ патĕнче пурăнать. Тăвăр пулин те (пĕр пÿлĕмлĕ хваттерте унсăр пуçне тата тăваттăн пурăнаççĕ), вĕсем çакна асăрхамаççĕ те. Пуянлăхсăр этем пурăнма пултарать, чун-чĕре ăшшисĕр, çывăх çыннисен пулăшăвĕсĕр пурăнма вара питĕ йывăр. Эпир хамăрăн чун-чĕререн юратнă аннемĕре вăрăм кун-çул, çирĕп сывлăх, канлĕ ватлăх сунатпăр. Пире малашне те хамăрăн анне ăшшине, юратăвне туйса тăма Турă пулăштăр.

В.ИЛЮШКИНА (АВВАКУМОВА).
Нурлат хули.

Юбилей

Пурнăçри çутă çул-йĕр

Пĕр ялта пурăнакан, ачаранах юлташ, пĕрле ĕçлекен Нагим Мингазетдинов çак кунсенче 70 çул тултарчĕ. Эпир унпа чылай çул хушши çума-çумăн ĕçленĕ, çавăнпа та эпĕ ăна лайăх пĕлетĕп тата хисеплетĕп. Вăл питĕ çамрăкла ĕçе пуçăнчĕ. Аслă Отечественнăй вăрçă пуçлансан, арçынсем пурте фронта кайнăччĕ, çавăнпа та кунти мĕнпур ĕçе хĕрарăмсемпе ачасене пурнăçлама тÿр килчĕ. Вăкăрсемпе тата ĕнесемпе çĕр сухалаттăмăр, акаттăмăр, кайран вара пухса илсе фронта ăсататтăмăр. Хуйхă-суйхă чылай тÿссе ирттерме тÿр килчĕ. Çавăнпа та ачисемпе мăнукĕсем пурте ашшĕ çуртне пуçтарăнсан, аслашшĕ - ветеран çав йывăр вăхăтри çулсене аса илет, çамрăксем пурнăçпа çăкăр хакне пĕлччĕр тет. Ялти ытти ачасем пекех, Нагим та техникăна юрататчĕ. Екатерина Королькова-па Хади Сулейманов комбайнерсем ĕçленине мĕнле ăмсанса сăнанине халь те аса илет-ха. Ун чухне унăн та çак пысăк та хăватлă техника çине ларса анлă уйхире тухасси килнĕ.

Унăн ĕмĕчĕ вăрçă хыççăн кăна пурнăçланчĕ. 1948 çулта Пĕкĕлмери механизаторсене вĕрентекен курса пĕтерсен те тăван яла таврăнчĕ. Унтанпа 30 çул иртрĕ, вăл, мĕн пенсие тухиччене х комбайнпа ĕçлерĕ - тырпул пухса кĕртрĕ. Нагим пичче çинчен ырă сăмахсем чылай калама пулать. Эпĕ йĕтем çинче виçевçĕ пулса ĕçлеттĕм. Пĕррехинче, Нагим пиччен комбайнĕ çапнă тырра йышăннă чухне тырă питĕ таса пулнине асăрхарăм. Ятарласа тасатнă тейĕн. Эпир ăна тÿрех кĕлете хутăмăр. Ыттисем çапнă тырă вара çÿпĕллĕччĕ, пучахсем те пулкалатчĕç. Çавăн чухне эпĕ унран çакăн пек таса тырă мĕнле çапнипе кăсăклантăм. Вăл кулса кăна илчĕ.

- Комбайна тĕрĕс юсаса майласа ярсан, вăл пурин те таса пулать. Чăнах та бункер час тулмасть ĕнтĕ, анчах та маншăн пахалăх пĕрремĕш вырăнта тăрать.

Ирхине эпĕ çакăн çинчен ытти комбайнерсене каласа патăм. Вĕсенчен чылайăшне çакă питĕ кăсăклантарчĕ. Мингазетдиновсем хăйсен ачисене те ĕçе хăнăхтарса ÿстернĕ. Вĕсен тăватă хĕрĕ - Асия, Назия, Сания, Фарида тырпул пухса кĕртнĕ вăхăтра комбайнера пулăшакансем пулса вăй хуратчĕç. Халь вĕсем пурте ÿссе çитĕннĕ ĕнтĕ, вĕренсе тухса уйрăм пурăнаççĕ. Ашшĕпе амăшне пулăшма ялан килеççĕ. Кĕçĕн ывăлĕ Салим хирте, ашшĕ çумĕнче ÿсрĕ тесен те юрать. Çавăнпа та тырпул ÿстерессипитĕ йывăр, çав вăхăтрах хисеплĕ ĕç пулнине вĕсем лайăх пĕлеççĕ. Халь Салим Нагимович ăста специалист, хресченсен хуçалăхĕсен "40лет Победы" ассоциацийĕнче инженер пулса вăй хурать, кооперативсенчен пĕрне ертсе пырать.

Нагим пичче вара халĕ те малтанхи пекех вăр-вар-ха, вăл ĕçсĕр пĕр минут та лараймасть: картиш тулли выльăх-чĕрлĕх усрать, çителĕклĕ пурнăçпа пурăнаççĕ, хăйĕн машинипе те питĕ лайăх çÿрет. Пирĕн патра ăна ырă та тÿрĕ кăмăллă çын, йĕркеллĕ мусульман пек кăна пĕлеççĕ, вăл кĕлĕсене пурне те вулать, çавăнпа та ватă мучисем муэдзин тивĕçĕсене хушнă, вĕсене вăл питĕ лайăх пурнăçлать. Эпир ăна çирĕп сывлăх, вăрăм кун-çул сунатпăр.

М.УСМАНОВА.
Чулпан ялĕ.

Ултă уйăхра - 600 пин тенкĕ

Çавăн чухлĕ укçа çухатнă районти хуçалăхсем патшалăха кăçалхи çур çулта начар сортлă сĕт сутнипе.

Цифрăсен пĕрремĕш графи - кашни центнер сĕт çулăхĕшĕн хушма ...а-тенкĕ илнĕ, иккĕмĕшĕ - I сортран начартарах сĕт сутнинчен тухнă тăкаксем, виççĕмĕшĕ - сивĕтмесĕр сĕт сутнинчен, тăваттăмĕшĕпе пиллĕкмĕшĕ - кашни центнертан тухнă тăкаксем тата пурĕ тăкак (тенкĕпе).

Синдряков яч.хис.	1,67	0,15	1,63	0,14	1275
Сахăр завочĕн х/х	1.11	0,34	1,61	0,86	3993
"Комбайн"	1,20	0,26	2,71	1,79	6380
Хафизов яч.хис.	2,43	0,97	3,29	1,91	15810
РСУн х/х	4,98	1,13	5,59	2,02	6587
М.Джалиль яч.хис.	2,66	0,70	4,50	2,62	5180
"Родина"	0,46	0,22	2,87	2,64	9730
"Рассвет"	3,45	0,47	5,71	2,87	18390
"Татарстан"	3,55	0,91	5,55	3,05	25140
"Черемшан"	3,10	1,63	4,95	3,59	20390
"Тĕрнеç"	2,51	0,96	5,24	3,77	23640
"Киклĕ"	2,78	0,38	6,25	3,93	45940
"Игенче"	0,68	0,32	4,68	4,33	16370
"Дуслык"	1,75	0,29	6,24	4,82	16760
"Урняк"	2,95	1,58	6,54	5,27	18950
"Чулпан"	2,47	2,88	5,12	5,61	13900
"Сĕнче"	0,67	2,48	3,98	5,80	22140
Кузнецов яч.хис.	-1,18	0,44	5,00	6,64	47220
"Заветы Ильича"	-0,45	0,54	6,11	7,10	26620
"Кондурча"	2,77	0,70	9,13	7,12	33460
Нефтебазăн х/х	0,99	2,56	6,07	7,65	13235
Мичурин яч.хис.	2,40	1,14	8,89	7,71	67610
"Тан"	1,31	2,13	7,30	8,14	16060
"Заря"	-2,98	0,70	5,12	8,82	24970
Сĕт-çу комбиначĕн х/х	0,91	0,03	9,96	9,09	13788
"Алга"	2,46	2,17	4,98	9,68	45490
"Нур" кооп.	-1,77	2,18	6,61	10,60	13466
"Каенлык" кооп.	2,18	3,01	8,46	13,70	7290
Район тăрăх	**1,56**	**0,75**	**5,28**	**4,62**	**596720**

Сĕт сутнă вăхăтра районти хуçалăхсем мĕн чухлĕ тăкак тÿснине танлаштарса эпир пĕрремĕш хут паратпăр. Маларах эпир сутнă продукци начар пахалăхлă пулнипе кам мĕн чухлĕ укçа çухатнин абсолютлă кăтартăвĕсене çеç палăртаттăмăр. Халь вара ял хуçалăхĕпе апат-çимĕç управленийĕн планпа экономика пайĕн специалисчĕсемпе пĕрле çак тăкаксене продукцин кашни центнерĕ пуçне куçарса кăтартсан тĕрĕс пулĕ тесе шутлатпăр. Ку цифрăсем хуçалăх ертÿçисемпе пĕрле экономистсене те, ферма заведующийĕсене те, зооветспециалистсене те, лаборантсене те, паллах ĕнтĕ выльăх-чĕрлĕх пăхакансене те шухăша ярĕç.

Шухăшламалăх пур вара. Даннăйсем кăтартнă тăрăх, хуçалăхсенчен чылайăшĕ базислă çулăх çине куçарсан 2330 центнер сĕт суса е 198050 тенкĕ хушма тупăш илнĕ пулин те, II тата III сортлă сĕт сутнипе 16390 тата 96460 тенкĕ çухатнă, сĕте сивĕтмесĕр сутнин тăкакĕ вара 681900 тенкĕ шутланать. Çапла майпа сĕт çулăхĕ базислинчен лайăхрах пулнипе пулнă тупăшăн çуррине сĕт I сортран начартарах пулнипе çухатнă, ытти пайĕ вара сĕте сивĕтмесĕр сутнипе. Çавăнпа та ултă уйăх хушшинче хуçалăхсем 600 пин тенкĕ хушма тупăша çухатнă. Шел пулин те, тăкаксен çурри, хăш-пĕр хуçалăхсенче ытларах та, июнь уйăхне тивет. Сĕт-çу комбиначĕн хушма хуçалăхĕнче вара мĕнпур тăкаксем тенĕ пекех июнь уйăхĕнче пулнă.

Сĕте сивĕтсе сутнин хушма тупăшĕн тата ăна сивĕтме тухнă тăкакăн уйрăмлăхĕ çинчен тĕрлĕрен калаçаççĕ. Ку тĕлĕшпе экономистсен шухăшне пĕлес килет.

М.Б.Багрянцев врач
çынсене эрех ĕçнинчен тата табак туртнинчен пĕр сеансра сиплет.
Пирĕн патра кăна!

Сеанса пĕтĕмпех анонимлă ирттеретпĕр. Сипленĕ чухне тăванĕсем пулма пултараççĕ. Справка паратпăр. Консультаци, калаçу, каярахри сăнавсем тата кодировани хыççăнхи пулăшу - тÿлевсĕр!

Сипленĕ кун, эрнекун, июлĕн 31 тата августăн 14-мĕшĕсенче районти культура çуртĕнче 14 сехетре çырăнтару тата калаçу ирттеретпĕр. Лицензи МЗ РФ N00164-30, 1995 çулхи январĕн 16-мĕшĕнче панă.

Вăхăтпа тан

Июлĕн 22-мĕшĕнче тутар чĕлхипе литературин, наци культурин паллă ученăйĕ, Раççей Федерацийĕн гуманитари наукисен Академийĕн академикĕ, писатель тата Тутарстан Республикин обществăлла деятелĕ, пирĕн ентеш Талгат Набиуллович ГАЛИУЛЛИН 60 çул тултарать.

Юбилей

Литература критикĕ, писатель тата литературовед Талгат Набиуллович Галиуллин 1938 çулхи июлĕн 22-мĕшĕнче Тутарстанти Нурлат районĕнчи Кăчăканлă ялĕнчи пысăк, интеллигентлă çемьере çуралнă. Кўршĕ ялта, Çĕнĕ Элметре вунă класс пĕтернĕ хыççăн пĕр çулталăк хушши Свердловск облаçĕнчи Краснотуринскри заводра ĕçлет. 1954 çулта Хусанти патшалăх университетне историпе филологи факультетне тутар чĕлхипе литератури специальноçпе вĕренме кĕрет, ăна ăнăçлă вĕçлесен, 1961-1962 çулсенче, çав уйрăмрах тутар чĕлхин кафедрин ассистенчĕ пулса вăй хунă. 1962 çултан тытăнса 1965 çулччен Г.Ибрагимов ячĕпе хисепленекен чĕлхе, литература тата истори институтĕнче наука кĕçĕн сотрудникĕн тивĕçĕсене пурнăçлать.

1965 çулта Т.Галиуллина Елабугăри педагогика институтне ĕçлеме куçарăççĕ. Кунта вăл тутар тата вырăс литературипе лекцисем вулать, практика занятийĕсене илсе пырать. 1967 çултан тытăнса 1971 çулччен вĕрентў пайĕн тата наука ĕçĕсен проректорĕ пулса ĕçлет, 1971-1986 çулсенче çав институтăн ректорĕ. Вăл ертсе пынă вăхăтра институт вĕрентў, наука ĕçĕсем тĕлĕшпе палăрмалла ăнăçлăхсем тăвать, пĕрремĕш категориллĕ аслă вĕренў заведенине çаврăнать. Шăпах çак çулсенче Талгат Галиуллинăн ученăй çул-йĕрĕ çирĕпленет.

1968 çулта "Хальхи вăхăтри тутар поэзийĕ тата халăх творчестви" темăпа кандидат ĕçне хўтĕлет, 1981 çулта вара - Алма-Ата хулинче 20-30 çулсенчи тутар поэзийĕн историйĕ тĕлĕшпе доктор диссертацине.

1986-1988 çулсенче вăл Хусанти педагогика институтĕнче вырăс литературин кафедринче вĕрентет, 1988 çулхи çуркунне ăна Хусанти патшалăх университетне чĕнеççĕ, унта ăна тутар филологийĕн, историйĕн, хĕвелтухăç чĕлхисен факультетне, тутар чĕлхипе литературине вĕрентмелли методика кафедрине йĕркелеме сĕнеççĕ. Хальхи вăхăтра çак факультетăн деканĕ тата кафедра заведующийĕ пулса тăрать.

Т.Галиуллин литература критикĕ пек утмăлмĕш çулсен варринче пичетленме тытăннă. Çак тапхăрта "Казан утлары" ("Хусан çутисем") журналта Х.Гуфан, С.Хаким, И.Юзеев, Ш.Галиев, Р.Файзуллин, Р.Харис творчествине халалланă статйисем тухнă. Утмăлмĕш-сакăрвуннăмĕш çулсенче поэзи аталанăвĕн уйрăмлăхĕсене палăртассине халалланă çак тĕпчевсем унăн критика статйисен "На подъеме", "Дороги вдаль зовут", "Наше время - сама песня", "Поэты и поэзия", "Продолжение", "Костер жизни" пуххисен никĕсĕ пулса тăнă. 1941 çулччен тутар поэзи аталанăвне вăл "По пути социалистического реализма" тата "Дыхание времени" монографи ĕçĕсенче кăтартнă.

Ку ĕçсен тĕп тĕллевĕ - тутар поэзийĕ ун пеккисен хушшинче пысăк вырăн йышăннине, лайăх тата вăтам творчествăри уйрăмлăха кăтартасси. Т.Галиуллин критик, преподаватель, педагог пек учительсен кадрĕсене хатĕрлессине пысăк тўпе кĕртнĕ.

Критик, ученăй-литературовед, академик Т.Галиуллин юлашки вăхăтра публицистика тата проза çине куçнă май хăйне евĕрлĕ шухăшлакан çыравçă пек çирĕпленнĕ.

Вăл хăйĕн творчествине патшалăх суверенитетне çирĕплетме тата наци культурипе чĕлхине çĕнетме халалланă. 1993 çулта тухнă "Дети времени" кĕнеки публицистика жанрĕ художество творчествипе çыхăннине кăтартать. Автор кунта хăйĕн шухăшне хăюллăн пĕлтернĕ. 25 пин тиражпа тухнă кĕнекене магазинсен çўлĕкĕсенчен хăвăрт илсе пĕтернĕ. "Обещание" (1995) "Дети времени" кĕнекин малалли, вăл ку тема тата та анлăлатать. Кунта Т.Галиуллин хăй калав жанрĕнчи пултаруллă çыравçă пулнине кăтартать ("Зять", "Спид и любовь", "Колючник" тата ыттисем; калавсенчен нумайăшне Елабугăри тапхăрпа çыхăнтарнă пулнă - иртнĕ пулăмсене кĕртнĕ ("День рождения", "Хозяин леса", "Абу" тата ыттисем).

Т.Галиуллин хăйне роман жанрĕнче те кăтартнă. "Обещание" (1996) роман, хальхи вăхăтри кăткăс ларутăрăва тĕрĕс каласа паракансккер, вулакансене килĕшнĕ. Малалли, "Петля" ятлăскер, "Казан утлары" журналта пичетленĕ хыççăн тўрех вулакансене интереслентернĕ.

Т.Галиуллин ĕçĕсене тивĕçлипе хак панă. Вăл "Хисеп Палли" орден, медальсен кавалерĕ пулса тăрать, 1993 çулта "Тутарстан Республикин наукăсен тава тивĕçлĕ деятелĕ" ята тивĕçнĕ, 1995 çулта Раççейри гуманитари Академийĕн академикне суйланă, 1997 çулта литература енĕпе Гаяз Исхак премийĕпе палăртнă.

Рекорда çĕнетнĕ

Куба çынни 25 çулхи Франсиско Феррера шыв айне анмалли ятарлă тумтирсĕр тата хăй çумне нимĕнле йывăр япала илмесĕр тинĕс тĕпне 67 метра çити анма пултарнă. Ку вăл Итали çынни Стефана Макулы тунă рекордран пĕр метр ытларах.

Почтальон сумкине - парашютсăр

Нью-Йоркри Фред Дакмен почтальон пĕр ирхине хаçат-журнал, çыру салатса çўренĕ теççĕ. Нумай хутлă пĕр çурт умне çитсен вăл хăйĕн сумкине уçнă та валеçмелли çырусен пачкине кăларма тăнă. Çав вăхăтра унăн сумкине çўлтен йывăр япала ўкнĕ. Вара почтальон йывăрăша чăтаймасăр тўнсе кайнă пулать. Суймастăп: çак "темĕскер" ача пулнă иккен. Вăл аманман та. Пĕлекенсем каланă тăрăх, вăл тăваттăмĕш хутри пĕр хĕрарăм ачи. Тин урайĕнче выляса ларнă ачине почтальон сумкăра йăтса кĕнине курсан, амăшĕ тĕлĕннипе чылайччен сăмах чĕнеймен иккен.

Шапа мĕншĕн чирлемест?

Çак ыйту тупсăмне икĕ çула яхăн сăнавсем ирттерсе, А.П.Шари Майкл Заслофф биолог тупса палăртнă. Суранланнă шапа ўчĕ антибиотик кăларса тăрать. Çавă лачакари, тĕрлĕ вырăнти таса мар шывра ўт çине лекекен микробсене питĕ хăвăрт пĕтерет.

Хăйне евĕр футболист

Болгарири Пловдив хулинчи Родалов Николов футбол мечĕкĕпе ăна çĕре ўкермесĕр икĕ сехет те 57 минут та виçĕ çеккунт выляма пултарнă. Çав вăхăтра пултаруллă та вăр-варскер мечĕке 18110 хут урапа тапса тата пуçпа çапса илнĕ.

Пĕлтерўсем

ЖКХ патĕнче гараж сутăнать, хаклă мар. Адрес: Школьная урамĕ, 29-15.

* * *

Усман Галимзянович Гамалетдинов ячĕпе панă документсене (права, тех.паспорт) тупакана Гончаров урамĕнчи 6-мĕш номерлĕ çурта пырса пама ыйтатпăр, парне пулать.

* * *

Упаковкăри "Свияга" холодильник сутатпăр. Телефон: 5-12-00.

* * *

Афган поселокĕнче çурт тума никĕс хывнă 10 соткăллă участок сутăнать. Телефон: 5-15-49.

* * *

Чаллăпуçĕнчи приватизациленĕ икĕ пўлĕмлĕ хваттере сутатпăр е Нурлат хулинчи пĕр пўлĕмлĕ хваттерпе (хушса тўлесе) улăштаратпăр. 2-24-10 номерпе 15 сехетчен шăнкăравласа пĕлмелле.

* * *

Апат-çимĕç комбиначĕ çывăхĕнче нўхреплĕ лайăх гараж, усă курнă "Минск" мотоцикл сутатпăр. Телефон: 2-26-97.

* * *

Хула варринчи икĕ пўлĕмлĕ хваттер, ВАЗ-2121 "Нива" васкавлă сутатпăр. Адрес: Гагарин урамĕ, 12-2.

* * *

70х190 калăпăшлă филенкăллă алăк, 1992 çулта туса кăларнă "Москвич"-21-41" сутатпăр. Телефон: 5-13-74.

* * *

Кĕленчесемлĕ чўрече блокĕсем, алăк блокĕсем сутатпăр, хаклă мар. Телефон: 2-29-83, каçхине шăнкăравламалла.

* * *

Тĕп переезд патĕнчи гараж тата тасатакан сооруженисем патĕнче нўхреплĕ гараж сутатпăр. 5-14-23 номерпе 17 сехет хыççăн шăнкăравламалла.

* * *

Ватмалли, пневматикăллă МО-2м мăлатуксем сутатпăр. Хакĕ 500 тенкĕ. Адрес: Куйбышев урамĕ, 32-5.

* * *

Ертўçĕсене пĕлсе тăма!

"Эксклюзив" ООО профлистсем хатĕрлеме заказсем йышăнать, сăрлани е цинклани кирлĕ, тăршшĕ мĕнле кирлĕ çавăн пек туса парать, çаплах валаксем тата ытти япаласем туса пама пултарать. Адрес: Советская урамĕ, 179 (53-мĕш СМУн администраци çурчĕ).

* * *

Куйбышев урамĕнчи 3 пўлĕмлĕ хваттере пĕр пўлĕмлипе хушса тўлесе улăштаратпăр. Телефон: 5-39-38 (17.00 сехет хыççăн).

* * *

"Гидросервис" "Дон", "КСК", "Полесье" комбайнсен, погрузчиксемпе катоксен ГСТ-90 гидростатика трансмиссине тĕпрен юсат[illegible] "Гидросервис" "Сельхозтеникăн" пулнă гаражра вырнаçнă. Телефон: 5-41-44,
Свидетельство 29 номерлĕ (16.56).

* * *

"Утмăлтурат" чечекĕ тĕслĕ, 1977 çулта туса кăларнă ВАЗ-2101 сутăнать. Адрес: Ленинградская урамĕ, 17-22.

* * *

Участоклă хваттере 2 е 3 пўлĕмлĕ, пур енчен те хăтлă хваттерпе улăштаратпăр. Адрес: Киевская урамĕ, 8-2, телефон: 5-41-73.

* * *

Икĕ çынран тăракан çемье пур енчен те хăтлă икĕ пўлĕмлĕ хваттер тара илет. Телефон: 2-28-88 (18 сехетрен пуçласа 20 сехетчен).

* * *

Тури Нурлат ялĕнчи çутçанталăк газĕ кĕртнĕ çурта (мунча, сарай пур) Нурлат хулинчи 2 е 1 пĕр пўлĕмлĕ хваттерпе улăштаратпăр. Телефон: 2-24-49.

* * *

Икĕ пўлĕмлĕ хваттер сутатпăр. Адрес: Красноармейская урамĕ, 27.

* * *

Тиевпе пассажирсем турттарма пултаракан çĕнĕ "Газель-2705" сутăнать. Телефон: 5-16-33.

Тĕп редактор Р.Ф.ЗАМАЛЕЕВ.
Редактор Т.И.БУРАЙКИНА.

Учредительсем: Нурлат районĕн администрацийĕпе редакцин ĕç коллективĕ

Хаçат эрнере виçĕ хутчен - юнкун, эрнекун, шăматкун тухать, вырăсла тата чăвашла тухать.

ПИРĔН АДРЕС: 423000, Нурлат хули, Карл Маркс урамĕ, 19.
ТЕЛЕФОНСЕМ: редактор - 2-12-14, 2-22-81, редактор заместителĕ тата советсемпе обществăлла организацисен пурнăçĕн пайĕ - 2-10-44, редактор заместителĕ, яваплă секретарь - 2-18-67, редакторăн вырăс дубляжĕ енĕпе ĕçлекен заместителĕ - 2-14-16, редакторăн чăваш дубляжĕ енĕпе ĕçлекен заместителĕ - 2-10-44, ялхуçалăх пайĕ, промышленность, çырусемпе массăлла ĕç пайĕ - 2-22-51, бухгалтери, реклама пайĕ тата фотокорреспондент - 2-15-63.

Хаçата Тутар Республикин Информаципе пичет министерствинче шута илнĕ.

Регистрациленĕ номерĕ 34.

Димитровградская типография управления печати и информации Ульяновской области. Печать офсетная. Объем -1 печатный лист. Тираж 892: З. № 2953